СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 138. Джерзи Ситі, Н. Дж., понеділок, 16 червня 1930. VOL. XXXVIII. No. 138. Jersey City, N. J., Monday, June 16, 1930. THREE CENTS.

ТАРИФА ПЕРЕЙШЛА В СЕНАТІ

НЕМА СУМНІВУ, ЩО ПЕРЕЙДЕ І В ПАЛАТІ ПОСЛІВ.

ВАШИНГТОН. — Тарифовий законопроект, над яким ломили собі сенатори голови від 27 лютого 1929 р., перейшов 44 голосами проти 42.

Всі знали, що тарифа перейде, коли сенатори Рід і Ґронді, щодо яких були сумніви, рішилися голосувати за принятя. Ґалерії й льожі були вщерть заповнені публикою й дипльоматичними представниками 12 чужинецьких держав. Кажуть, що були там головно представники таких країв, які думають відплачуватися Америці високою тарифою зі свого боку.

Новоухвалена тарифа є найвищою, яку колинебудь ухвалено в Злучених Державах. Вона підносить цло на ввожені до Америки товари на 20%.

Зприводу голосування виголосив сенатор Вотсон промову, в якій заповідав користи з тарифи та „щасливі часи". Він накинувся на Форда і Словна, президента від Дженерал Моторс, за те, що вони будують фабрики в Европі, замісць фабрикувати товари в Америці, себто в тім краю, який дав їм змогу доробитися міліонів.

Більшість сенаторів покинула по голосованню сенат і виїхала з Вашингтону на відпочинок.

НЕМА НІЯКИХ ТАЙНИХ ЗОБОВЯЗАНЬ.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер видав заяву, в якій стверджує, що хоч були тайні розмови зприводу морської конференції в Лондоні, то рішучо не заключено ніяких тайних договорів з ніякою державою. Тесаме можна сказати не тільки про Злучені Держави, але й про Англію та Японію.

Президент твердить, що тим договором Злучені Держави одержали рівність, якої иншим способом не булиб осягнули й за 10 літ.

РОЗСЛІДЖУЮТЬ ГРУ ЕПИСКОПА НА БІРЖІ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Норис, голова сенатського судейського комітету, якому підлягає лабіґтичний комітет, представить у понеділок сенатови справу з епископом Джеймсом Кеноном мол., котрий вів на полудні кампанію проти Смита. Розбиратимуть причини, ізза яких зменшено пятиліттю кари вязниці Гери Голдгорстови, котрого засуджено за обманства. Голдгорст був головою підприємства, через яке епископ Кенон грав на біржі. З переловленої переписки виходить, що Кенон був у дружних відносинах з Голдгорстом і тоді, коли викрито його обманства й коли його засуджено.

РІЖНО ДУМАЮТЬ ПРО ТАРИФУ.

НЮ ЙОРК. — Спекулянти бояться ризикувати зприводу ухвали тарифи. Кажуть, що треба заняти вижидаюче становище. Инші знову не бачать користи з ухваленої тарифи, але є тої думки, що краще, що вже з нею покінчено, ніж мали би далі з нею зволікати.

БАНДИТСЬКІ ДОХОДИ.

ШИКАҐО. — Смерть часописного репортера Лингля, вбитого бандитами, обєднала всі шикаґовські ґазети в боротьбі з бандитизмом. Надіються, що з того місто богато скористає, бо часописи змушують владу до чистки міста.

Між иншим часописи подають, що місто мае 10,000 спікізів і домів розпусти, які постійно оплачуються перед бандитами. Така оплата виносить тижнево яких $6,000,000. З тої квоти видають бандити великі суми на підкупство урядовців і поліції.

ЕДИСОН ЗА ПРОГИБІЦІЮ.

НЮАРК. — Томас Едисон повернув із Флориди здоровий як дуб. На стації запитали його, за кого буде голосувати при праиборах сенатських з Ню Джерзи, бо є аж трох кандидатів з републиканської партії: Амбасадор Моро і Фрелінґгайзен як мокрі й конгресмен Форт як сухий. Едисон відповів, що голосуватиме на Форта.

ОПРАВДУЮТЬ КАПІТАНА Й МУЖВУ.

БОСТОН. — Підчас слідства, яке заряджено зприводу корабельної катастрофи з Фейрфексом, розповідають очевидці про страшні сцени, які ділися, коли Фейрфекс розбив баржу з ґазоліною, яка розлилася по морі й горіла та захоплювала подорожних, котрі кинулись у воду, бо думали, що корабель згорить і затоне.

Між зізнаючими були два офіцири від маринарки і вони ствердили, що капітан Фейрфекса держав порядок і мужва виконувала свої обовязки, але не можна було вратувати ні людей на баржі, ні тих, що горіли на морі.

ВИСИЛАЄ ВІДРАЗУ 69,000 ЛЮДЕЙ НА ФЕРІЇ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Вестерн Електрик Компані" завела у своїх фабриках такий порядок, що з своїх 75,000 робітників даватиме двотижневий літний відпочинок відразу 69,000 робітникам. Це має ту добру сторону, що всі робітники мають можність відпочинку в однім і тімсамім літнім часі, коли є найбільше спеки.

ПЕРЕЛЕТІЛА 14,000 МИЛЬ І МАЄ 68 ЛІТ.

НЮ ЙОРК. — Мисс Енні С. Пек, велика любителька гір, досліднця природи й письменниця, літ 68, повернула з подорожі по Полудневій Америці, яку відбула літаком. Перелетіла дорогу, довгу 14,000 миль. Тепер береться описувати свої вражіння.

ПРОЦЕС ПРОТИ ЯСНОВИДЦЯ.

Чимале зацікавлення розбуджує чехословацький процес проти ясновидця і телепата Еріка Гануссена, перерваний пять місяців тому. Гануссен—віденський Німець Герман Штайншнайдер. Він обвинувачений у ріжних ошуках на 30,000 корон шкоди підчас свого турне по північно-ческій промисловій території. До процесу покликано богато свідків і вчених-знавців, що мають ствердити, чи Ганусcен справді має дар ясновидіння. На судовій салі переведуть потрібні „сеанси".

НОВА БІРЖА В ПРАЗІ.

Прага робить Відневи велику конкуренцію; там відчиняють небавком окрему біржу для діямантів і дорогоцінностей. Досі Відень славився такою біржею у всій середущій Европі. Туди мали вступ тільки відомі „патентовані" продавці. Наслідком економічної кризи Австрії рух цієї біржі ослаб настільки, що Чехи рішили її оживити в себе.

ЗАЧИНИЛИ ОПЕРУ В КАТОВИЦЯХ.

Опера в Катовицях пішла слідами неодного театру в світі; її бюджет не міг видержати супроти реальних обставин. Артисти катовицького театру счинили крик, що замісць польської опери приїде німецька. На цей крик поплинуть імовірно збірки і оперу знову відчинять на якийсь час. А за той час тонова фільма знову пригадає свою силу. Навіть той, хто може слухати через радіо в Катовицях світових співаків, не потребує слухати місцевих.

РИБИ ПСУЮТЬСЯ, А НЕМА ЩО ЇСТИ.

„Правда" повідомляє, що наслідком дезорганізації залізничого транспорту вивіз риб із осередків большевицького рибного промислу утруднений. У Ґуреві над Каспійським морем лежить під голим небом 70 тис. сотнарів риби, для вивозу якої нема ваґонів. Богато риб псується та гниє, а в Москві відчувається недостачу риб.

СПАДЩИНА НА ПІВ МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

У Будапешті дістала бідна служниця Йосифа Такач 500,000 долярів спадщини від американської кревнячки, що виїхала з Будапешту до Ню Йорку і там вийшла за міліонера Вайта. Тому, що не мала іншої рідні, все її майно перейшло на бідну служницю. Такач хоче покищо відчинити захист для бідних служниць і купити в Будапешті великий дім. Вона поїде особисто з адвокатом до Ню Йорку перебирати свої міліони.

ПОДОРОЖ НА МІСЯЦЬ.

Тема, яку використовували досі автори фантастичних повістей, стала віддавна предметом дослідів між париськими вченими, згуртованими в „Товаристві вчених і винахідників". Голова цього товариства, Роберт Есно-Пельтері, мав відчит у париськім університеті і виложив на ньому проблему „астронавтики", себто подорожі до небесних зір. Висновки його поглядів є наскрізь оптимістичні. Він каже, що подорож на місяць справа недалекої майбутности.

ЯПОНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ ДО БРАЗИЛІЇ.

Японці починають живий еміґраційний рух до Бразилії. У Японії повстають ріжні товариства добродійні, що мають за мету улекшити родинам еміґрантів переїзд до Бразилії. В останніх тижнях японський уряд закупив великі терени у Сан Павльо у мунісипії Кампос Новос. Заплачено згори 3 міліони мільрейсів.

ВИКИДАЮТЬ З БРАЗИЛІЇ.

Уряд викине з Бразилії 22 злочинців, що сидять у вязниці в Ріо де Жанейро. До тої чесної компанії входять: вломники, злодії, торговці живим товаром та инші небезпечні птахи.

ЦІКАВЕ ЯВИЩЕ.

Найбільше незаконних дітей в Европі родиться нині в Австрії. Є це там четверта частина всіх дітей. На другім місці стоять Швеція і Німеччина. Головне розяснення цього явища в недостачі землі сільського населення; парубки й дівчата вступають у подружа пізно; коли мають діти перед шлюбом, дають їх на виховання батькам, а згодом їх приймають за свої.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС.

Два роки тому в Ліоні вмерло 320 осіб від бактерій, що находились у водопровідній воді. Наслідком цього 3,000 громадян цього міста внесло судову скаргу проти управи міста, що довела водопроводи до такого стану; вони домагаються відшкодування за померших і втрати, звязані з цією катастрофою. Іде тут про великі міліони і про основне питання: чи маґістрат буде засуджений за такий недогляд.

ЛИТОВСЬКА КОЛЬОНІЯ У С. ПАВЛЮ.

Журнал С. Павльський помістив гарну статтю про тамошніх Литовців. У Бразилії головний осередок Литовців еміґрантів — це С. Павльо. Мешкають майже усі гуртом на передмістях Моока, Алто да Ляпа, Бом Ретіро і Вілла Анастазіо. Є їх у столиці до 15,000 душ, працюють по фабриках. Цікаве добачується у Литовців у їх відношенні до бразилійської асиміляції. Женщини, що мешкають по містах, тратять скоро почуття патріотизму литовського. Є богато таких, котрі й забули говорити по свому. З мущинами противно. Це незрівнані патріоти! На стінах їхніх клюбів у С. Павльо видніють отсі написи: „Понад усе Литва". „Не забувайте, що ви Литовці". „Ви Литовці, і ваші діти і ваші внуки".

В С. Павльо Литовці видають 3 часописи: „Lietuvis Brozslijoy", „Maujienos" і „Garsas". В С. Павльо мають 4 товариства: „Sviissa", „Lietuviis Emigrantur", Susivienijimas Lietivis Brozlijoi" і Lietuviiz Kotalivin Bemdrmonei". Вони люблять носити національну одежу. Кольонія литовська, що числить 15,000 душ, дуже гарно зорґанізована. І одно товариство не поборює другого, не киринить другому. Не так, як у нас, от хочби взяти Куритибу. Кілько ворожнечі, а причина проста, бо друге товариство істнує. Які ми ще темні — а тому, бо горді! Як нам далеко до Литовців! — („Праця").

ІНДУСИ ОБКИДАЛИ ПОЛІЦІЮ КАМІНЯМИ.

Націоналістичний індуський конгрес ухвалив урядити велику демонстрацію на вулицях міста Бомбею з приводу того, що місяць тому індуські повстанці були захопили на короткий час місто Шолапур. Поліція заборонила цю демонстрацію. Та мимо того в иншій частині міста зібралося на протестаційний мітінґ яких три тисячі Індусів. Поліція приглядалася тому мітінґови з метою не допустити учасників його до походу вулицями. Та несподівано Індуси, які оточили мітінґову площу з усіх сторін, обкидали поліцію каміннями й иншими важкими предметами. Покалічено 30 поліцаїв.

КРАХ ДІДИЧІВ У ПОЛЬЩІ.

З Варшави доносять: Велика земельна власність у бувшій Конгресівці в тяжкім положенні у звязку з загальною крізою. Земельне Кредитове Т-во виставило 500 маєтків на ліцитацію. Їх уратовано в останній хвилі. Від того часу економічна ситуація ще погіршилась і тепер стане там перед ліцитацією 1,600 великих посілостей, о скільки уряд не позичить їм значних сум.

ФАЛЬШИВИХ ЛІКАРІВ ВИКИДАЮТЬ З БРАЗИЛІЇ.

В С. Павльо арештовано двох Портуґальців, що лікували без дозволу уряду. Один з них прибув там перед 20 роками і належав до заговірників проти бувшого президента Портуґалії, Антонія Альмейди. Оба мусять виїхати з Бразилії.

ВБИВАЮТЬ КОМУНІСТІВ.

„Комуніст" приносить вістки про нові комуністичні виступи на Великій Україні. В Дубосарах вбили голову рільної комуни, Панасієва. ДПУ розстріляло обвинуваченого в убивстві селянина Явеця. Йому сконфіскували майно на основі розпорядку про колективізацію. В селі Сорокорівці в Київщині розстріляли 4 селян, що вбили комуніста Рубіна. В селі Манятино біля Шепетівки невислідженні люде вбили комуніста Коваля.

СВИНЕЙ ВПУСТИЛИ У МЕЧЕТ.

У звязку з музулманськими святами союз безбожників у столиці татарської републики, Казані, уладив карнавал. День перед святами замкнули безбожники два мечети в тім місті. Коли музулмане не зважали на заборону та хотіли на-силу відчинити їх, безбожники розіґнали музулман, привезли в тяґарових автах кілька свиней і впустили у мечети, щоби так осмішити магометанську релігію.

АРЕШТУВАННЯ НА ВОЛИНІ.

Поліція арештувала на Волині 123 Українців. Польські часописи твердять, що це члени УВО, та що між арештованими є й голова і секретар окружного комітету тієї організації в Рівному. Йдуть дальші ревізії та арештування. При ревізії, як пише польська преса. забрала поліція богато документів і зброї.

РОБІТНИКИ В РОСІЇ НЕ МАЮТЬ ПРАВА ВИБИРАТИ СОБІ ПРАЦЮ

КОЛИ ХТО З РОБІТНИКІВ МІНЯЄ ПРАЦЮ НА ИНШУ, ТО ЙОГО СУДЯТЬ ЯК ДЕЗЕРТИРА З АРМІЇ.

МОСКВА (СССР). — Звертає на себе увагу, що останніми часами майже всі вищі посади в комісаріятах обсаджують бувшими військовими. Такими є на ріжних вищих становищах: Рухімович, комісар шляхів; Уншліхт, Бубнов, Ґамарнік та инші. Взагалі в Росії тепер на населення дивляться, як на воєнно-зобовязане, котре має виконувати всі припиcи правительства, як жовніри в армії, не зважаючи на свої особисті бажання та інтереси.

Тепер підноситься ґазетна кампанія, щоби судити й карати тих робітників, які по власній волі кидають одну працю й переходять до иншої, або міняють місце своєї служби ізза того, що вони не задоволені характером праці, платнею, або життєвими умовами. „Робітничі юнії" призначають робітників на працю по свому бажанню й робітник не може відмовитися від тієї праці, яку йому дають. Коли який робітник не хоче ставати до призначеної йому праці, то його тоді зовсім викидають з юнії й піддають політичному та економічному бойкотови, що зовсім унеможливлює його життя.

„Індустріяльна Ґазета" закликає карати суворо ріжних молодих техників, які стараються вишукати собі лішпу працю й лишають ту працю, на яку їх призначено, або на якій вони знаходяться дотепер по власному виборови. Ґазета говорить, що таких техників повинні карати суворо для приміру робітничим масам, які мають памятати, що вони тепер ніби в армії знаходяться.

НЕМА МИРА В КИТАЮ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Війська нанкінського правительства вже закінчили свою концентрацію в районі Ґанкова, де Кай Шек сподівається в короткому часі почати воєнні операції проти комуністів, які захопили південну провінцію Квангсі. В урядових колах сподіваються, що йому пощастить за десять днів цілковито очистити південь Китаю від комуністичних банд.

Армії північних генералів тепер не можуть вести активного наступу, а Кай Шек сподівається пізніше повести наступ проти них, щоб остаточно покінчити з генералами бунтівниками. Та в самих урядових колах нанкінського правительства цивільні думають, що Кай Шек нарешті змушений буде уступити, як того домагаються північні генерали-повстанці, бо він не зможе перемогти їх військ.

МАНЮ ЗНОВУ ПРЕМІЄРОМ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Після довшої кризи правительства, що виникла у звязку з поворотом до Румунії Кароля, сформовано правительство знову під головуванням бувшого премієра-міністра Маню. В новому правительстві залишилися всі старі міністри, які були до повороту Кароля. Увійшов лиш один новий, Маніолеску, міністер шляхів, який багато пособляв поворотови Кароля на престол.

СЕҐРЕЙВ УБИВСЯ.

ЛОНДОН (Англія). — Відомий всьому світови англійський майор Сеґрейв, який здобув світовий чемпіонат по скорости їзди автомобілем, загинув при пробі свого нового моторового човна. Він готувався їхати до Америки, щоби тут узяти участь у міжнародних перегонах човнів.

Для цієї цілн він побудував човен вартости 125,000 долярів. Мотор цього човна робив 12,500 зворотів на мінуту й мав 4,000 кінських сил. Перший раз на пробі скорости човен зробив 98 миль на годину. Коли другий раз Сеґрейв розвинув скорість 101 миль на годину, човен несподівано перевернувся й пішов шкебертя по воді. Зі страшною силою викинуло Сеґрейва та його двох механиків з човна й ударило їх об воду наче об твердий камінь.

Один механік зістав убитий на місці , другий був тяжко покалічений, а Сеґрейва витягнули з води в непритомнім стані й за кілька годин він помер. Сеґрейв на завжди відмовився бути брати участь у перегонах на автомобілях, бо вважав це дуже небезпечним, а взявся до „безпечніших" перегонів, де й знайшов свою смерть.

ГРАД УБИВ 22 ЛЮДЕЙ.

АТЕНИ (Греція). — На грецькому кордоні в Македонії упав град такої величини, якого ще ніколи в цих околицях не памятали. Деякі градини були завбільшки звичайного мяча до гри.

Опад граду був у супроводі страшної бурі, а потім великого дощу. Багато сіл потерпіли дуже тажко. Град побив багато дробу, а також є покалічені й убиті люде. Дотепер нараховано убитих градом 22 людей.

ПРОТИ АМЕРИКИ.

ПАРИЖ (Франція). — Европейські торговельно-промислові кола вже трохи заспокоїлися зприводу встановлення Американою високого мита на европейські фабрикати. Тепер уже Европейці знайшли спільну мову для боротьби з американською високою митною тарифою.

Спільна европейська економічна політика супроти Америки, що тепер спокійно образована европейськими державами, приведе до того, що Америка стратить сотні міліонів долярів на своїй зовнішній торговлі.

ОБЕЗЗБРОЮЮТЬ ГАЙМВЕРУ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Парлямент ухвалив закон про обеззброєння австрійської фашистівської організації, Гаймвери. Це означає велику побіду канцлера Шобера.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРИТЯГАЙМО МОЛОДЬ.

Кінчиться шкільний рік. І знов американські школи випустять десятки тисяч молоді, яка вже покінчила каледжі й університети. А між тою молодю будуть цілком певно й діти українських родичів. Не буде їх богато, бо ми все ще не доцінюємо ваги науки, але всетаки вони будуть. Та біда в тім, що ми, як це бувало досі, часто навіть не знаємо й тої малої горстки тут родженої молоді, яка річ річно кінчить університетські науки і йде в американський світ шукати хліба. І трапляється дуже часто, що ми цілком случайно довідуємося, що такий Американець чи Американка є з українського роду. Це буває головно тоді, коли хто з тої молоді вибився на якесь визначне місце у спорті чи в чім иншім. А про инших ми не знаємо й ними не цікавимось.

Правда, що тесаме можна закинути і тій молоді, яка вийшла з нашого роду й не цікавиться життям нашої іміграції й нашого народу. Але ту молодь можна в богато дечому виправдати. Вона часто-густо покінчила школи, важко працюючи, щоби добути потрібні на школу матеріяльні засоби. А ще частіше вона вийшла з таких українських домів, в яких не набралася ніякої української свідомости. Хоч і це правда, що крім неї є ще молодь, яка вийшла з добрих українських домів, але й вона не цікавиться українським життям.

Беручи те все під увагу, можна прийти до дуже сумного заключення. Бо якаж судьба жде нашу іміграцію, коли від неї відпадуть її найінтелігентніші сили? Тому треба тому завчасу зарадити.

В першу чергу треба нам слідити за молодю українського роду. По університетах і високих школах треба свідомішим одиницям з молоді вишукувати студентів і студенток українського роду й затіснювати з ними товариські звязки, або й закладати українські клюби молоді, як це вже практикується.

А наше старше громадянство повинно відноситися до молоді з особливим привязанням. Воно повинно запрошувати її на національні свята чи політичні манифестації та використовувати її артистичні чи бесідницькі здібности. Така сердечність і прихильність з боку мас матиме рішучо дуже добрий вплив на ту молодь й певно притягне не одну заблукавшу душу до свого народа.

Досі зроблено на тім полі з боку старшого покоління дуже мало. Воно звикло махати руками на молодь. Але подумаймо тільки, який буде вислід з такого поступовання? Молоді легковажити не можна. Яка би вона не була, її треба до себе пригорнути, бо в її руках є наше майбутнє.

ГАРАЗДИ РІДНОГО КРАЮ.

ПРО ДЕРЖАВНІ ШКОЛИ З „ВИКЛАДОВИМ ЄНЗИКЕМ РУСКІМ".

З Коломиї надіслано нам такий допис:

Великий гріх мав би той, хтоб казав, що польська шкільна куратория не дбає про українські школи „ве всходней малопольсце". Овшім, дбає так досконально, що аж нам очі з голови вилазять. Не лише нищать нам наші приватні школи, удержувані з нашої кервавиці але нищать і школи державні, які нам залишились по Австрії. Ви подумайте: Українська гімназія в Коломиї, котра за Австрії так гарно розвивалась, що мала аж двацять відділів, в часі польського панування зійшла на десять, а можна надіятись, що ще зменшиться і цілком пропаде.

Не списав би ні на воловій шкірі всіх фінезий, які наші непрохані опікуни видумують на те, щоб нашу молодь виховувати на матолків і розігнати на всі чотири вітри.

От так на директорів тих заведень дають людей „безхребетних", котрі бояться своєї тіни і хитаються, куди кураторський вітер віє.

А ще кромі того дають до гімназії своїх т. зв. „польоністів" т. є вчителів до „польского єнзика", бо, мовляв, жаден Українець, хочби й двацять іспитів зробив, не потрафить вчити „поправне по польску".

А то властиво є кураторські шпиги, котрі лиш підслухують, що українські учителі говорять і слідять за „антипаньствовим рухем мендзи руском млодзєжом".

Таким педагогом ущасливила польська шкільна куратория коломийську українську гімназію якимось паном Гібчинським. Звідкіля він прийшов і чим він був перше, ніхто не знає, але він не вміє замаскуватися і відразу показав свої шпигунські ріжки. Молодь став нищити за „польскі єнзик" — навіть за вимову, а знаєте добре, як важко українській дитині, вихованій між українським середовищем, наломити собі язика до польської мови. Багато молодих хлопців мусіло повторяти кляси, платити шкільну оплату, або переноситися до иншого заведення, або таки покидати школу зовсім.

Та ось вам зразок поступовання того зразкового педагога.

Прийшов сюди з Бучача хлопчина, син бідного мужика, Микола Митлюк, щоб ходити до української гімназії і вчитися в рідній мові. На подорож і перші кошти, як шкільна оплата, позичив собі у своєї сестри, служниці в Бучачу, 50 зл. з її ощадностий.

Приїхав до Коломиї на своє нещастя. Вправді зробив вступний іспит до VI. кл., бо в Бучачи вчився по польськи, але тут стрінувся з п. Гібчинським. Той пан взяв його під свою опіку і на конференціях хвалив його поступи в науці. Але це було роблено в иншій „благородній" цілі. Отож п. Гібчинський жадав від Митлюка, щоб йому доносив, що його товариші роблять, що говорять, що говорять учителі на годинах історії і української мови. Одним словом, хотів з селянської дитини Миколи Митлюка зробити провокатора, зрадника своїх учителів і товаришів — шпига.

Митлюк відкинув цю шляхотну пропозицію з обуренням і зараз попав в неласку п. Гібчинського. Зараз зпочатку VII кл. Микола Митлюк став у него дурнем, бовваном, неуком, бараном, цапом і що лиш хочете. Такими призвищами частував його на кожному кроці і при кожнім перепитуванні, а воно повторялося майже кожної години науки польського.

Та не лиш з ним таке діялося, але і з иншими хлопцями тої і инших кляс, котрі Бог покарав таким педагогом.

Хлопці стали радитись над своєю недолею, скаржилися перед учителями Українцями, та хтоб із них поважився нараджуватись п. Гібчинському, який лиш на це чекав, щоб котрого з своїх товаришів обмастити мазею перед кураторією! Боявся того і директор гімназії п. Костецький, й скілька разів приходила до него депутация хлопців з жалобою на п. Гібчинського, то він все в тім часі „не мав часу" їх вислухати.

Але вертаймо до Миколи Митлюка. То бідна селянська дитина і нікому було за ним постоїти. Він терпів знущання поки міг, поки терпець не урвався.

В листопаді 1929. р. відігралася така сцена.

Перед годиною п. Гібчинського стоїть один ученик на середині біля катедри. Митлюк, що сидів в першій лавці, стоїть одною ногою в переході між лавками, другою таки в лавці і розмовляє з товаришом.

Входить п. Гібчинський, минає мовчки того учня, що стоїть на середині і прямо попадає на Митлюка:

Ти чому не сидиш в лавці? — розуміється, що розмова йде по польськи.

— Тут моє місце, пане професоре.

— Марш до останньої лавки!

— Та за що? Яж нічого не зробив.

— Марш, ти, балване, баране, осле, цебе вибером дзекане.

— То був натяк на те, що Митлюк, живучи в Бучачи, мешкав у О. О. Василіян. Митлюк, обурений таким кривдячим поведенням, не знає що робити.

— Митлюк, іди до таблиці! — каже п. Гібчинський.

Хлопець, знаючи що його жде при таблиці, подразнений і схвильований каже:

— Я не піду і приказу пана професора не виконаю...

— Марш за двері!

Митлюк вийшов схвильований до неможливости, йде до господаря кляси:

— Пане професоре, я вже не видержу — на такі шикани не знаходжу ніде оборони, ніде правди, — не ручу за себе що колись може статися.

У господаря кляси не знайшов, чого шукав, а директор знова „не мав часу" його приняти. Навпаки, господар кляси вважав за відповідне остерегти п. Гібчинського перед Митлюком, котрий щось злого замишляє.

Митлюк пішов до дому до української бурси, де мав, як добрий і пильний ученик, ціле удержання.

Хвилювався цілу ніч, не спав, чекав рана.

А рано пішов до гімназії без книжок, але з гуцульською бардкою під полою.

Стрінув на сходах п. Гібчинського і в найбільшім схвилюванні гримнув бардкою по голові. Гібчинський пригломшений, упав на землю а Митлюк замісь втікати, бо ніхто того не бачив, що він ударив, пішов до директора і признався до всього.

— Ти міг його вбити, каже директор.

— Я навіть того хотів і невеликаб була шкода, бо з тим чоловіком не можна було видержати...

Директор списав сутого протокола і закликав поліцію. Перед детективом сказав Митлюк те саме, але детектив вважав за відповідне вписати до протоколу, що хлопець був так схвильований, що дрижав усім тілом і руки у него тряслися. — Директор такої заваги не зробив.

Хлопця замкнули до вязниці, Гібчинський пішов до лікаря, ушкода була легка, але з огляду на заблискований бардку могла бути дуже небезпечна.

Прийшло до розправи.

Директор і професори зізнали як найкраще для п. Гібчинського. То зразок педагога, був для молоді дуже поблажливий, вимагав при іспитах як найменше і ніколи на него ніяких скарг в дирекції не було. От брехня на брехні іде і брехнею погоняє. Свідкували ще товариші Митлюка, але не всі могли видобути зі себе слово правди, бо при розправі сидів їхній приятель Гібчинський і певно відплатить їм за це в десятеро.

Але те, що вони свідкували, було таке, що п. Гібчинський у правовій державі повинен би піти на зелену пашу.

Миколу Митлюка засудили на сім місяців важкої вязниці.

Хлопець сидить від листопада минулого року.

Здавалося, що буде біді край, та прокуратор не вдоволився такою карою і відкликався до апеляційного суду у Львові, а там підбільшили йому кару до одного року.

Хлопець вийде з вязниці в другій половині листопада 1930. р. Що йому робити прийдеться?!!

Мав за собою покінчених шість кляс гімназіяльних а це не має тут ніякого значіння. На дальшу науку заперта йому кожна польська школа. Коротко-кажучи, він пропащий! Деж такому гайдамацькому синові знайти приміщення і хліб у шляхоцькій Польщі — у польського „заслуженого" педагога. Він мусить звідсіля втікати, з рідної землі, і шукати хліба за морем між братами Українцями.

Щоб вам показати, яка то характерна людина той Микола Митлюк, наведу одну рисочку.

Як вище було сказане, він позичив у своєї бідної сестри служниці 50 зл. Ми знаємо, як то брати спішаться платити довг своїм сестрам! Та Микола Митлюк не з таких! Зараз на перші ферії по шестій клясі пішов за простого робітника до рафінерії нафти в Слободі Рунгурській, заробив гроші і віддав сестрі довг. — Скажіть, Ш. Читачі, чи то не свідчує про характерність того юнака і чи не булоб гріхом не подати йому руки, допомогти, щоб вийшов у люди?!

Ми тут подбаємо, що зберемо гроші на кошти дороги для Миколи Митлюка до Америки, але прохаємо наших земляків в Америці, щоб допомогли йому дістати дозвіл виїхати до Америки, а там приняли його як рідну дитину, заопікувалися ним і вказали йому дорогу до праці.

„Коломинець".

НА ТЕМИ ДНЯ.

ЕКОНОМІЧНИЙ ДОБРОБУТ НАВИВОРІТ.

„Щоденні Вісти" подають „радісну" новинку, що „Радянський союз закупив 135,000 тон цукру на Кубі". Це по комуністичному називається „блискучий економічний стан" Радянщини, коли вона мусить навіть цукор закуплювати на Кубі. Міжтим до війни й навіть ще в часи революції Росія годувала своїм цукром пів Европи.

Як відомо, головна цукрова промисловість була згуртована на Україні, де знаходилося 80% всіх цукроварень бувшої Росії. Колись Україна годувала своїм цукром Росію й пів Европи, а тепер дожилася до того, що її будуть годувати чужим цукром, якщо Москва дасть. Большевики радісно повідомляють, що вони мають ще закупити 200,000 тон цукру, на якому добре зароблять кубанські цукроварі та американські банки. Це найліпше підтвердження того, хто має рацію: чи комуністична републіка та посіпаки, що кричать про економічний добробут під большевиками, чи ті, що з фактів роблять инші висновки.

ЩОСЬ ЗЛЕ В „РАЮ".

Коли щурі тікають з корабля, то він засужений на погибіль, так говорять старі й вправні моряки. З комуністичної Росії вже давно тікають щурі, а тепер ще й зявилися й такі, що на жадну приманку не хочуть повертатися туди. Майже кождий день читаємо в пресі, що багато радянських урядовців відмовляється повертатися на заклик Москви до Росії, а між тими урядовцями більшість є старих членів комуністичної партії. А ці старі щурі добре знають свій корабель і мають вправний нюх. Тому їх втікання з корабля дуже знаменне.

Знову в Парижі відмовилося кілька урядовців торговельного представництва повернутися в Росію. Один хотів поповнити самогубство в потязі, щоби тільки не попасти в „рай". В Америці вже один інжинір поповнив самогубство недавно, потім капітан радянського пароплява І. Галінтік зі свого корабля, щоби тільки не їхати до Росії, а тепер большевицькі агенти в Америці полюють на нього. А ось останні відомости принесли, що радянський інжинір В. Ніколін відмовився вернутися в Росію з буржуазної Америки. Його комуністи прислали сюди на вивчення капіталістичних та буржуазних методів виробництва, бо комуністичні довели до того в Росії, що навіть самі старі комуністи тепер тікають звідти.

ВІЗИТА ГРАНДІЯ.

Да Варшави приїхав міністер фашистівського уряду Італії, Гранді. Пілсудський, якому лаври Мусолінія не дають спати, перед приїздом Грандія виїхав з Варшави на село. Дипльомати та політики казали, що він зробив це тому, щоби не стрічатися з Грандієм. Аж тепер виявляється, що це Пілсудський зробив длятого, щоби там ліпше було говорити з Грандієм без непотрібних свідків.

Гранді поспішив після смачного обіду в Залеського „несподівано" поїхати до Пілсудського, щоби там нараджуватися. Звичайно така нарада буде не в справі упорядкування парляментарного життя в Польщі, а про щось инше будуть говорити: маршал, що й підчас сну брязкає шаблею, та міністер Мусолінія, який на ввесь світ бряжчить італійською зброєю.

НОВА РУМУНСЬКА ОПЕРЕТКА.

Гарна тема для справжньої оперетки „Король розважається" може бути з тих дій, які відбулися недавно в Румунії. Жив собі князь Кароль за кордоном, розважався з вінчаними й невінчаними своїми жінками, а на місці короля Румунії сидів його син, від розведеної другої його жінки. Та нарешті вже обридла гарячокровному Каролеви його одна коханка й він вирішив утікти від неї. Отож найліпшим місцем свого поратунку Кароль вибрав королівський престол у Румунії.

Одної ночі виїхав зі свого дому, втікши від коханки, на великому авті, всів до літака й на другий день зявився в столиці Румунії перед „веселим і радісним" румунським народом, який ще з просоння й очей не протер, як почув, що прилетів „дорогий" Кароль, про якого в Румунії люди вже забули, або як пригадували, то в звязку з його любовними аферами. Заможна молодь йому завидувала, а старші нарікали на неморальність, бо дискретні справи треба робити тихцем, а те так голосно, як це робив Кароль.

Негайно батько зсадив сина з королівського престолу й зробив маленького Михасика „воєводою" неістнуючого воєвідства. Тепер старається знову добути собі любов матері Михася, з якою він розвівся, щоби вже коронувати, як дійсно королеве кожен „порядний король".

Королівські підхлібники кажуть і пишуть, що нарід так одушевлений Каролем, що не бачить світа Божого перед собою; але вони забувають додати, що це від того, що увесь нарід перебуває в страшних економічних злиднях та в страшному безправстві! Жандармська шабля й далі буде гуляти по головах безправних „підданих" веселого короля, що має таке широке серце любови, але не до своїх підданих, а до гарненьких жінок. Якби не страждання народу, то булаб добра оперетка для Бродвею, бо й навіть такому оперетковому королеви, як Кароль, не пощастить полішити внутрішне та міжнародне становище Румунії.

В кождій українській хаті повинна находитись „Свобода".

Михайло Приймак.

„КСТИНИ."

(2)

— „Лем ся не трап — ід спати; якоси буде".

— „Ти де був цілий вечір?"

— „Гварив ем з Одоском".

— „Ци я ті не гадав, жебис тоту Одоску пошмарив, а ти все своє".

— „Е — та, што мам робити?"

— „Кед я ті не кажу".

— „Што, же не кажете, кед я през неі не годен ані єдного дня бити".

— „Я ті вибю єй з голови, кед хцеш".

— „Хоц ня і забийте. Іще ліпше, кед ня забєте, бо і так мислюся сам задзігрнути".

— „Ти юж доцяп варіяк..."

— „Жеби сте знали, же так сі зроблю, кед ся не оженю з Одоском. През вас тото зробю, лем перше ся висповідам пред Богом і шитки гріхи зложу на вашу голову і душу, кед сте мі такий нянько".

Зрезигновані слова Петра подіяли на старого няня й отверезили його. Вже не чіплявся більше сина, став мовчазний; щось продумував, міркував. Він знав, що нещасне коханя може молодій людині закинути петлю на шию. А тоді що? Він, Васко, статочний, богатий газда. Шанують його всі, має значіння й родину по навколишніх селах. Коли ж син вконає погрозу, то, чи не спаде це все на його стару голову? Всі показували би тоді на нього пальцями. Він ніколи вже не змив би з себе гріху й ганьби.

Найбільше одначе промовляло до старої, скупої голови „вяно" Одоски. Другого такого вяна Петро не найде. Сам же він, Васко, не міг залишити думки женитися. „Піняжей мам дост, газдівство мам шиткого мам... А старі кости вартало би іще загріти... Гинка Улька знад ярку — така, як пец! Она би і штирьох на леді загріла... Кед бим лем хтів — на крилах би за ня пішла".

Старі трудно рішаються. Васко теж не зважувався на певний крок у ніякому напрямі, одначе Петрові дав спокій. „Мае ся задзігрнути, то най ся провадит до якогоси часу".

Молодята поневолені мусіли чекати на вінчання. Одначе кохання потужніше за волю старих, вирахуваних і холодних голов. Дві молоді, палкі істоти, непереможно тяглися до себе. Самозрозуміло, що по всім правилам всесильної природи такі прояви обовязково непомилні в своїх наслідках. Тим то, власне кажучи, гарні всі закони, права й повеління невмирущої сили, длятого нам підсвідомо любе й солодке життя.

Минає весна, відцвітає, теряється постепенно в природі творчий аромат...

Одного вечера Одська, лежучи з Петром у пелевни, сказала йому тихесенько в ухо про обяву її материнського стану. Пригорнув її міцно до себе, цілував, опісля, задумавшись, гладив ніжно по волоссі й обличчі.

— „Та што тераз буде?" — підвівши голову з його грудей, перервала йому шовкові нитки задуми.

— „Нич! Добрі ма бити".

— „Ба — як!!"

Дівчина безсило впала головкою на груди милого й залилася риданням.

— „Не плач, Одоско, бо гварю ті, же шитко добрі буде. Я тя не шмарю, то ся лем не бій".

— „Тильо ся ганьби наїсти.."

— „Кед буде ганьба, та і моя, не лем твоя".

— „Кед бим могла достати шифкарту, дораз бим їхала до Гамерики"...

— „Гей! Бо гев ті юж злі..."

— „Знаєш, же злі буде, бо ся меджи люде не скажу".

— „Сід сі лем тихо на місці. Шитко буде добрі".

Одоска всповкоїлась. Вірила Петрові, що все гаразд буде, та навіть настрою не теряла. Родичі нічого не догадувались. Петро обдумав положення на всі лади й рішив за всяку ціну добитися батькового дозволу на женячку.

Одначе з Васком була справа не легка.

Розумом тупий, але вдачею варварськи впертий, не допускав у свої пляни ніяких перехресних посторонніх впливів. Петрова погроза „задзігрнутися" хоч і злякала старого, та далеко було до цього, щоби дав йому дозвіл оженитися.

Петро був инший вдачею. Богатший на спосібности, меткіщий та більше прозорливий. Він у недовгому часі пізнав батька навиворіт. Тепер мусів обдумати плян наступу на стару впертість, побідити й спокій голові. Він, Петро, готов і самому люциперові зі зубів вирвати спосіб боротьби, щоби тільки випровадити Одоску на свою майбутню газдиню.

А покищо час ішов.

Петро старався працювати коло газдівства жваво. Піддавався старому батькові, слухався його розпорядків, одначе стежив за кожною його похибкою. Приловивши батька на невмінній упертості, з якої вийшла би хоч найменша шкода для господарства, ставався впертіщим за батька. Доказував гаряче батькову невмісність, а в разі потреби мобілізував усі сили з сусідів — собі в допомогу. Перекований і покоханий старий згоджувався і верх брав постепенно Петро. В практиці показалося Петрові, що старий давав себе поконувати без великої натуги тоді, коли сам не терав престіжу няня, та першого, старшого газди. Це постійно мав Петро на увазі; він не зачіпав батькового чуткого місця.

— „То юж ти газда, ци я?"

— „Закля сте мі нянько і закля жиєте, то сте ви газда".

— „То чом же ня не слухаш?"

— „Бо юж ня хцете докус обортачити, а я бим хтів, жебим бортацтва не робив. А на планне я не тягам".

— „То роб так, як я хцу".

— „Кед так планно буде".

— „Та чом?"

Тоді вже Петро розяснював чом його правда, а не няньова. І нянько накінці згоджувався з сином.

Таким робом Петро здобував свої позиції.

Старі, запечені вдачі теж підпадають змінам, але дуже повільно. Не дивота, що Петро, хоч мав у батька деяку пошану, та все ще не зважувався приступати до найважнішого діла, до женячки. Він майже певний був виграної, бо бачив, що, хоч батькові женячка не вибилася з голови, то всеж таки він не зважиться на такий крок. Це коштувалоби спорий шматок поля, без якого ніяка баба на чуже газдівство не піде. Записувати поле комусь чужому на старі літа — це навіть старому Васкови здавалося глупим.

Зате в хаті, не вважаючи на заможність, панував нелад, недостачі. Недоставало газдині в хаті й це переливалось ухами старому й синам. Їжа ніколи не була зладжена як слід і на потрібний час. Білля теж не було кому чистенько випрати.

Так захопила осінь, опісля наблизилась і зима.

Одоска мало вчащає між дівчат.

(Кінець буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Українці і міські вибори.

Український Горожанський Клюб, який міститься в Українськім Народнім Домі в Елизабет при 214-216 Фултон улиці, влаштував дня 8 червня День Кандидатів зприводу міських виборів.

Правибори на мейора й инші міські уряди відбудуться 17 червня. Українці з Елизабет рішили взяти в виборах громадську участь, щоби в той спосіб заманіфестувати свою ситизенську силу.

На мейора є трох кандидатів. З рамени демократичної партії кандидує теперішній мейор Іван Кена і Йосиф А. О'Брайн. З рамени републиканської партії кандидує В. Бендер.

Американські часописи оголосили про ті українські збори, на які запрошено представників инших народів.

Збори відкрив громадянин Юрій Шевчук. Привитавши присутних, дав голос гром. Романови Слободянови.

Бесідник виголосив довшу промову про положення нашого народа в Америці. Він взивав присутних до більшої активности в американськім життю та підніс велику вагу горожанських клюбів. Зосібна підчеркнув, що Американці тоді доперва пізнають, що це за край Україна та які є наші державницькі змагання, коли ми ввидемо між Американців і скажемо, їм, хто ми, чиї сини та які наші домагання. А зробити це можна найлекше шляхом політичних організацій. Коли збудуємо політичну силу, тоді будуть числитися з нашим голосом.

Потім говорив Йосиф А. О'Брайн, кандидат на мейора. Він заявив, що жалує, що не може говорити по українськи, але підчеркнув, що знає історію України, як і знає американських Українців. Він довший час приглядався Українцям з Елизабет, він бачив їхній Народний Дім, їх школу й церкву та знає про їх організації. Брайн говорив ще й про те, що як директор висшої школи мав він нагоду приглянутися українським дітям і з приємністю стверджує, що це були діти здібні й добре виховані. Як адвокат мав він нагоду приглянутися злочинности міста й стверджує, що він не натрапив у кримінальнім реkорді ні на одно українське імя.

Все те, говорив Брайн, вказує, що Українці є добрими горожанами та що їм за те належиться доступ до управи містом. Дотеперішня міська адміністрація того не доцінювала й Українці не мали в уряді ні одного свого представника. Бесідник заповів, що коли вийде мейором, Українці дістануть належне заступництво в уряді.

Збори приняли ту заяву кандидата горячими оплесками.

Потім говорив кандидат про міські недомагання, високі податки й безробіття та подавав способи, як тому можна зарадити.

Далі забирали голос кандидати на инші уряди, а то: Віктор Коріторе, Вилієм Лінски, Едвард Сяркий і громадянин Шевчук, кандидат републиканської партії на тексасесора з другої Ворди.

На конець забрав слово Михайло Прокопец, предсідатель Словенського Горожанського Клюбу й новозаснованої організації "Allied Voters League" в якій є заступлений і Український Горожанський Клюб. Ота Ліга зорганізована з представників чотирох націй: української, словенської, угорської і польської. Ліга стремить до того, щоби спільними силами добитися для натуралізованих горожан кращого заступництва в міських урядах чи в законодатних тілах.

Збори замкнено відспіванням „Май контрі" і „Ще не вмерла".

Іван Клок.

—o—

SCRANTON, PA.

Activities of Our Youth.

Keen interest in various social activities has been manifested by the young people of St. Michael Ukrainian National Rite Church of Scranton, Pa. Much credit is due to the Rev. Dr. ad. Klodnytsky, who takes an active interest in the improvement of social standing of the Ukrainians of the City. Recently a choir of fifty members has been formed and attained under the leadership of Prof. Wooltchyn great progress.

In the near future the younger boys of the church are to organize a boy scout troop. This will be of great value to them.

Through the cooperation of the young men of the parish a baseball club has been formed. It is the chief aim of the club to have a team composed entirely of Ukrainian athletes. Although they have entered a third class league they are capable of playing second class ball. The following constitute the team: Samuel Senuk, Evan Senuk, Michael Juba, L. Alexander, John Balute, Stephen Mayock, Stephen Slobojun, Myron Netaha, Walter Kloss, Walter Dushney, M. Sofranko, W. Jones and John Kobesky.

Myron Netaha.

ЯПОНСЬКИЙ „ВЕСТМІНТЕР".

На японськім острові Гондо в місцевости Нікко є свята гора. На цю гору ціле літо йдуть не лише літники, щоби відітхнути свіжим воздухом. Ідуть також побожні прочане бронзовими брамами святині Шінто, що є у стіп гори. Ціла околиця роїться від священиків, школярів і учеників в уніформах та родин. Усі вони йдуть сюди камінистою дорогою на сам шпиль гори, щоби умертвляти тіло тяжкою мандрівкою, вдаряють у ґонґи й плещуть у долоні, аби поклонитися котавсам-духам своїх предків. Є японська приповідка: „Не вимовляй слова „чудовий", поки ти не бачив Нікко".

І дійсно, святиня Нікко— як пише кореспондент одної англійської ґазети — є величавою будівлею, що може рівнятися найславнішим будівлям світа: атенському Партенонові, селсберській катедрі, Сикстинській каплиці. Положення святині Нікко, серед понурих кедрових дерев, дуже гарне; до святині йдеться луковим ляковим мостом понад потоком Ба-Ґава.

Святині в Нікко можна назвати японським Вестмінстером, бо вони таксамо звязані з історією Японії, як вестмінстерський собор з історією Англії. Святим опікуном Нікко є Шодо Шонін. Вні був пустинником; мав привиди: чотири білі хмари, що постелилися над чотирма шпилями Нікко. В хмарах тих — каже японська леґенда — жив синій змій, багряний птах, білий тигр і непривітливий вовк. Тут той пустинник оснував монастир і вмер як святий. Завдяки молитвам пустинника чотири гірські змії вратували Японію з ріжних нещасть. Ті святині є заразом гробницями богатьох щоґунів (лицарів), февдалів. Тут є теж у каміни вирізблені плоскорізьби кошінів, глухих і німих черців. У будійських країнах були ці черці у великому пошанівку, бо вони були втіленням приповідки: „Не дивися на гріх, не чуй його і не говори нічого грішного". Тут є чимало бронзових ліхтарень і ліхтарів, які полишили тут у 17 століттї голяндські торговці. Горді Японці вважали тоді Голяндію наче вазальну державу, залежну від Японії. Один Американець, що намандрувався до змучення по тій святині, сказав: „Вже ніколи не хочу бачити тої проклятої святині!" І він до певної міри був оправданий сказати таке, бо то святиня сумна, понура. Коли мандрівник вийде зі святині на галасливу міську вулицю, з лопотячими червоними і білими фанами — себто крамничними вивісками — то він найшовся у буденному. А на найбільшій такій фані написано латинськими буквами, що тут крамниця: „Кураші, заставник і король усіх торговців рідкостей".

— Ах, ласкава пані, дайте цента нещасному чоловікові! Від учора я нічого не їв!

— Маєте тут десять центів, та скажіть мені, як це сталося, що ви так низько впали?

— Я робив так, як ви, пані: був занадто щедрий!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ЛЕЙКВУД, О.

З забави на Бойовий Фонд.

На гостині, яка відбулася в домі громадянина Василя Момрика в честь його сина Олекси, забрав слово гром. Василь Волянський, предсідатель відомого в Америці Українського Банку в Клівленді, й візвав присутних згадати жертвою рідну землю.

Жертвували: В. Волянський $2, О. Маліцький $2; по $1: В. Момрик, М. Колодій, А. Барбер, П. Волянський, І. Волошин, В. Войціцький, Г. Адлер, а К. Кшановський 50 ц. Разом вислано до Обєднання $11.50.

М. Колодій.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На В. О. і інвалідів.

Танцюристи школи національного танку Василя Авраменка зібрали на пікніку української православної громади при 14 вулиці $14 й призначили це на бойову акцію в краю.

На Зелені Свята зібрали діти під прав. церквою $5 і призначили для інвалідів.

Разом вислано до Обєднання $19.

В. Дроботій.

Французького письменника Бальзака, що все був по вуха в довгах, чіпає якийсь віритель:

— Звертаю вашу увагу, що вже довше не гадаю чекати! Завтра мушу заплатити дуже важний довг!

Бальзак глядів хвилину здивований на свого вірителя, а вкінці відповів:

— Що ви собі гадаєте: ви робите довги, а я маю їх платити!

Священик: Копитко, ви мусите основно поправитися, а то передчасно пішлете вашу жінку в сиру землю!

— Ні, духовний отче, вона все каже, що як умре, щоби я дав її тіло спалити в крематорії...

—o—

Мати викупала близнята й поклала їх у ліжечка та каже їм: добраніч. Один із близнюків дуже регочеться.

— Ти чого смієшся?

— Мама помилилася! Мама двічі викупала Юрка!

—o—

На зборах збирає пані на добродійні ціли. Підходить із тарілкою до страшного скупаря.

— Я не дам нічого, бо нічого не маю! — каже скупар.

— То прошу взяти собі трохи з тарілки. Ми збираємо на бідних! — відрубала йому жінка.

—o—

Жінка (до чоловіка): Я не можу вснути, так мене блоха кусає!

Чоловік: Засвіти світло, як вона тебе побачить, то втече від тебе!

Карло Чапек.

ЕКСПЕРИМЕНТ ПРОФЕСОРА РОВСА.

(Зі збірки „Повідки з єдней капси").

Присутні були: міністер внутрішних справ, міністер справедливости, начальний комісар поліції, богато послів, кількох високих урядовців, визначні правники, наукові поваги, а також і представники преси. Бо ті мусять бути всюди.

— Панове, — говорив професор гарвардського університету С. Дж. Ровс, наш знаменитий американський земляк — дослід, який вам за хвилю покажу, основується на давніщих працях моїх учених товаришів і співробітників. Індід, в самій речі це не є нічого нового, а гм, ріели, це... Це стара історія, — сказав задоволено, коли пригадав собі відповідне слово. — Метода ця й ех. практичне приноровлення деяких теоретичних експіріенс були обджектом моєї праці. Панів правників прошу передовсім, щоби оцінили цілу справу на основі своєї практики. Вел.

Ціла справа основується на цьому: я вам скажу якесь слово, а ви мусите зараз доповісти інше слово, яке в тій хвилі прийде до голови, все одно чи це буде нісенітниця, гм, слово без значіння, скажімо недорічність. А я відповідно до тих слів, які ви скажете мені, скажу, що ви маєте в голові, що думаете й гм, що скриваєте. Чи все ясне? Я вам того не буду викладати тіоретікели. Бо се є есошіейшенс, укриті психічні представлення, трохи суґестії й інші подібні речі. Висловлюся дуже коротко: тут треба конче ви... гм, вел, вилучіть всяку волю й увагу. Бо так можна охоронитися перед півсвідомими конзекшенс, із того саме могтиму пізнати, що... що... — Славний професор не міг найти відповідного слова. — Вел, гват'с ан ди ботом оф юр майнд.

— Що є на дні наших душ — відповів хтось із публики.

— Так — сказав із полекшою С. Дж. Ровс. — Одначе панове мусять говорити зовсім автоматікели, те, що в даний мент прийде вам на язик, зовсім без контролі та резерви. Мій бизнес, себто моїм завданням буде потім аналізувати ваші внутрішні поняття. Дет'с ол. Так я це вам насамперед задемонструю на однім криміналісті, а потім на кімсь, із гм, з публики, з публики самособою хтось зголоситься. Вел, пан комісар поліції пояснить нам, що це за кейз, себто що це за справа з тим злочинцем. Пане комісар, дуже прошу.

Пан комісар поліції встав і сказав:

— Панове, чоловік, що ви його за хвилю побачите, називається Ченек Суханек, він власник невеличкого домику в Забіглицях. З фаху шлюсар. Уже тиждень він у слідстві, бо є підозріння, що вбив жінку шофера Йосифа Чепельки, який згинув тому два тижні. Ось причини підозріння: авто пропавшого шофера Чепельки найшли в шопі згаданого Суханека. На авті та під сидженнями та біля керми є сліди людської крови. Суханек самособою до вини не признається. Каже, що авто купив від Чепельки за шість тисяч, бо постановив вивчитися на шофера.

— Ми ствердили, що пропавший Йосиф Чепелька дійсно говорив, що продасть своє старе авто та займе посаду платного шофера. Інших слідів по пропавшому нема. Тому, що нема дальших здогадів, то Суханека передадуть завтра до розпорядження слідчій вязниці. Одначе я вистарався, щоби наш знаменитий земляк, професор С. Дж. Ровс, міг задемонструвати свій експеримент на згаданім злочинці. Тож коли пан професор такі ласкаві...

— Вел, — сказав професор, що ввесь час пильно записував пояснення — прошу його привести.

На приказ комісаря поліції вязничний сторож привів на салю Ченека Суханека. Був це понурий чоловік, що глядів із підлоба. А погляд його наче говорив: „Нічого собі з вас не роблю. Не дамся".

— Підійдіть ближче, — сказав до нього приязно С. Дж. Ровс. — Я вас нічого не питатиму. Говоритиму вам лише слова, а ви мусите зараз договорювати перше-ліпше слово, яке вам впаде на думку. Розумієте? Тож уважайте: Склянка.

— Г...о, — пробурмотів грізно зявзятий Суханек.

— Суханек, звертаю вам увагу — сказав скоро комісар поліції — коли не будете порядно відповідати, зараз завезуть вас до слідства, розумієте? І переслухуватимуть вас цілу ніч. Уважайте! Пане професор, прошу дуже...

— Склянка, — повторив професор Ровс.

— Пиво, — промимрив Суханек.

— Бачите, чоловіче, таж у цьому нема нічого прикрого, — сказав знаменитий професор.

Суханек недовірчиво глянув ізпід лоба. Чи це припадково не підступ?

— Вулиця, — сказав професор.

— Вози, — відповів Суханек нерадо.

— Мусите говорити скорше. Хата!

— Поле!

— Токарня!

— Мосєж.

— Знаменито! — Здавалося, що Суханек уже нічого не має проти тієї цікавої гри.

— Мати.

— Тітка!

— Собака!

— Буда!

— Вояк!

— Канонір. — І йшло воно раз за разом, щораз скорше. Суханека воно вже навіть бавило. Пригадав собі гру в карти. Ліцитування атутів. Боже, які то були приємні хвилини.

— Дорога! — сказав знову С. Дж. Ровс у головокружному темпі.

— Шоса.

— Прага!

— Берун.

— Сховати!

— Закопати.

— Чистити!

— Ґудзики.

— Ганчірка!

— Мішок.

— Рискаль!

— Огород.

— Яма!

— Пліт.

— Труп!

Нічого.

— Труп — повторив професор акцентуючи. — То ви закопали його під плотом, так?

— Таж я нічого не сказав! — вибухнув Суханек.

— Ви закопали його під плотом у своїм огороді, — повторив скоро С. Дж. Ровс. — Ви вбили його на шосі до Беруна, кров обтирали ви з авта мішком. Що ви потім зробили з тим мішком, га?

— Неправда, — верещав Суханек — я купив авто від пана Чепельки! Не дам робити дурня зі себе комунебудь!

— Вспокійся, чоловіче — сказав Ровс. — Прошу, щоби там полісмени пішли поглянути. Це вже не мій бизнес. Прошу того чоловіка відпровадити. Прошу панів, експеримент тревав сімнацять хвиль. Дуже коротко. То був глупий кейз себто гм, поліційна справа. Найчастіше це тягнеться годину. Я дуже тепер просив би, щоби хтось із панів зголосився, а я даватиму йому слова. Це треватиме дуже довго, бо я не знаю, який той пан матиме секрет, себто... гм, як це сказати?

— Тайна, — відповів хтось із публики.

— Тайна, — повторив із полекшою наш знаменитий земляк — я знаю, „Тайна" це заголовок одної опери. Займе це нам богато часу, заки той пан, котрий зголоситься, зрадить нам свій характер, минувшину та свої найтайніші айдії.

— Думки, — поправив його хтось із публики.

— Вел. Тож прошу панів, хто хоче аналайзуватися?

Настала хвилина мовчанки. Хтось із присутніх засміявся, одначе ніхто не рушився.

— Дуже прошу, — повторив С. Дж. Ровс. — Таж це не спричинює болю.

— Ідіть, пане товаришу, — прошептав міністер внутрішніх справ до міністра справедливости.

— Іди ти, як представник своєї партії, — говорив посол до посла.

— Пане шефе, а можеб так ви, — настоював високий урядовець, звернувшися до товариша з иншого міністерства.

Всім зробилося якось неприємно. Ніхто з присутніх не міг відважитися.

— Дуже прошу, — заохочував учений втретє — хіба не боїтеся, панове, що чимсь зрадитеся?

Тут міністер внутрішніх справ обернувся в сторону авдиторії та озвався не своїм голосом:

— Таж мусить хтось рішитися, панове!

В останніх рядах хтось тихо закашляв і встав. Був це засушений, знищений життям дідусь із вистаючою гортанкою. Рухав нею схвильовано.

— Я... гм — сказав тривожно — коли вже ніхто не зголошується, позволю собі, я... так...

— Прошу ближче, — заохочував його вчений — прошу дуже, сядьте. Мусите говорити, що вам прийде на язик. Не вільно призадумуватися, мусите плести мекенікели, хоч ви самі не знали би, що воно значить. Розумієте?

— Так, — відповів замітно згідчиво досліджуваний, трохи збентежений такою знаменитою авдиторією. Потім відкашляв і прижмурював тривожно очі, наче матурист.

— Дерево, — сказав грімко вчений.

— Могутнє, — прошептав дідусь.

— Як, прошу? — спитав учений, наче не розуміючи.

— Лісовий велитень, — пояснив запитаний соромливо.

— Ах, так. Улиця!

— Улиця... улиця в святочних шатах, — сказав дідусь.

— Що ви під тим розумієте?

— Свято, пане професор, або похорон.

— Со. Ви повинні сказати лише: свято. Наскільки можливо, одним словом.

— Дуже радо.

— Тож далі: Торговля.

— Паде. Кріза нашої торговлі. В політиці особистий інтерес.

— Гм. Уряд.

— Котрий, пане?

— Все одно. Прошу сказати якесь слово, скоро!

— Колиб ви були ласкаві сказати: уряди.

— Вел. Уряди.

— Громадські, — озвався дідусь радо.

— Молот.

— Кліщі. Витягати відповідь кліщами. Розбив йому голову молотком.

— Кюріос — промимрив учений. — Кров!

— Червонітися до крови. Кров невинно пролита. Історія писана кровю.

— Огонь.

— Огнем і мечем. Відважний огневик. Пекуча справа. „Менетекель".

— То дивний кейз, — сказав здивований професор. — Тому ще раз. Прошу вас, вільно вам говорити лише перші поняття, розумієте? Лише те, що вам автоматікели насунеться, коли чуєте вказане слово. Го ан! Рука!

— Братерська або помічна. Держить прапор. Із заложеними руками. Нечисті руки. Гляділи крізь пальці.

— Очі!

— Очі громадянства. Сілю в оці. Зняти з очей заслону. Наочні свідки. Пісок в очах. Невинні очі дитинки. Плюнути в очі.

— Не так богато слів наразі! Пиво!

— Сильне пиво. Демон алькоголю.

— Музика!

— Музика будуччини. Сальонова музика. Нарід музик. Дразливі ноти. Концерт великих держав. Національні гимни.

— Фляшка!

— Вітріоль. — Нещасливе кохання. В шпиталі померла серед страшних мук.

— Отруя!

— Отруєю та жовчею. Затроєння криниці.

С. Дж. Ровс пошкробався в голову.

— Невер герд дет. Дуже перепрошую. Я хотів би упередити панів, що все зачинається від... гм, від таких плейн звичайних річей, щоби можна було найти, дослідити головний інтерест і професшен даної людини. Тому далі:

— Рахунок!

— Рахунок історії. Порахуватися з ворогами. Це йде на рахунок наших противників.

— Гм. Папір!

— Папір червоніє від сорому — сказав енерґічно дідусь. — Вартісні папері. Папір терпеливий, все витерпить.

— Блес ю, — сказав учений скривившися. — Камінь!

— Кинути каменем. Нагробний камінь. Свята память, — сказав із одушевленням досліджуваний.

— Віз!

— Тріюмфальний віз. Колесо долі. Віз ратункової стації. Гарно прикрашений віз із алеґоричною сценою.

— Ага! — сказав С. Дж. Ровс. — Дет'с іт! Горизонт.

— Захмарений, — сказав дідусь зацікавлено. — Нові хмари на політичнім горизонті. Вузький горизонт. Отвирати нові горизонти.

— Зброя!

— Недозволена зброя. В повній зброї. З розвиненими прапорами. Відворот. Затроєна стріла — говорив дідусь із захватом. — Не уступимо з поля бою. Военний шум. Виборча війна.

— Елемент!

— Розгнуздані елементи. Елементарний спротив. Нечисті елементи. Живіо!

— Доволі! — перебив С Дж. Ровс. — Пане, ви журналіст, чи так?

— Так, — потвердив із захватом дідусь. Уже трицять літ. Я редактор Вашатко.

— Дякую вам — уклонився земляк. — Фінішд. Аналайзуванням психічних понять дійшли ми до переконання, що він журналіст. Гадаю, що не було би сенсу ще далі робити експерименти. Іт вуд онли вейст авр тайм. Прошу панів, той не вдався. Со сорі, джентелмен.

* * *

— Дивіть, — сказав вечером у редакції пан Вашатко, переглядаючи редакційні папері, — поліція зголосила, що найдено тіло Йосифа Чепельки. Був закопаний під плотом у Суханековім огороді. Під трупом найшли закровавлений мішок. Бачите, той Ровс таки сказав правду! Пане товаришу, ви не повірили би: я не сказав йому ні слова про ґазети, а він усеж таки пізнав, що я журналіст. — Панове — сказав — маєте перед собою заслуженого, визначного журналіста.

— Я написав у звіті про його експеримент: Проба нашого знаменитого земляка здобула собі загально велике признання. Чекайте, треба би це висловити більше стилістично: „Незвичайно цікавий експеримент нашого славного земляка, зовсім справедливо, здобув собі величезне признання наших фаховців і визначних людей". Так, тепер уже добре.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за травень 1930 р.
ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	358.08
2.	176.76
3.	77.02
4.	87.24
5.	87.85
6.	35.33
7.	209.36
8.	167.14
9.	127.61
10.	175.32
11.	4.39
12.	106.16
13.	42.52
14.	92.37
15.	26.47
16.	49.52
17.	27.63
18.	109.46
19.	10.62
20.	140.38
21.	75.25
22.	85.74
23.	40.70
24.	114.00
25.	40.37
26.	24.63
27.	41.92
28.	276.45
29.	147.22
30.	72.16
31.	122.79
32.	36.32
33.	81.34
34.	111.52
35.	20.78
36.	89.07
37.	73.39
38.	216.16
39.	124.98
40.	32.50
41.	30.27
42.	104.41
43.	59.14
44.	158.63
45.	177.08
46.	36.26
47.	48.20
48.	58.23
49.	17.64
50.	32.81
51.	48.65
52.	42.14
53.	58.81
54.	17.69
55.	43.33
56.	116.47
57.	102.66
58.	94.20
59.	143.11
60.	19.01
61.	55.22
62.	58.59
63.	229.26
64.	66.77
65.	278.99
66.	108.00
67.	133.14
68.	38.94
69.	81.76
70.	377.24
71.	10.05
72.	52.42
73.	83.27
74.	54.22
75.	111.19
76.	245.44
77.	67.49
78.	133.75
79.	3.51
80.	42.23
81.	126.53
82.	57.84
83.	86.37
84.	27.38
85.	103.52
86.	190.56
87.	97.01
88.	7.18
89.	13.27
90.	208.22
91.	221.80
92.	14.88
93.	46.57
94.	206.81
95.	56.97
96.	161.99
97.	76.35
98.	116.71
99.	149.64
100.	79.60
101.	54.91
102.	336.55
103.	88.43
104.	202.29
105.	152.11
106.	196.80
107.	57.89
108.	90.51
109.	101.87
110.	25.67
111.	43.27
112.	188.04
113.	77.18
114.	57.01
115.	21.09
116.	63.01
117.	71.81
118.	63.56
119.	32.39
120.	138.59
121.	100.66
122.	48.94
123.	132.40
124.	106.83
125.	18.68
126.	80.40
127.	102.67
128.	58.38
129.	32.78
130.	201.08
131.	34.43
132.	126.36
133.	165.19
134.	63.29
135.	99.97
136.	160.97
137.	159.30
138.	47.63
139.	72.48
140.	48.94

Відділ	Заплатив
141.	28.68
142.	107.66
143.	25.71
144.	38.92
145.	46.61
146.	120.52
147.	384.53
148.	12.14
149.	35.77
150.	19.21
151.	88.73
152.	64.58
153.	8.40
154.	44.14
155.	328.12
156.	106.21
157.	27.55
158.	10.19
159.	70.14
160.	70.07
161.	125.59
162.	37.27
163.	81.85
164.	85.01
165.	98.99
166.	13.37
167.	50.94
168.	165.39
169.	50.23
170.	172.19
171.	40.98
172.	28.10
173.	28.44
174.	19.86
175.	111.31
176.	54.52
177.	75.01
178.	49.17
179.	159.36
180.	5.96
181.	133.77
182.	128.87
183.	98.11
184.	7.33
185.	94.74
186.	57.25
187.	45.75
188.	33.22
189.	30.91
190.	20.33
191.	73.44
192.	65.81
193.	141.10
194.	17.56
195.	36.46
196.	42.41
197.	32.77
198.	55.97
199.	9.76
200.	78.02
201.	51.32
202.	40.46
203.	74.26
204.	114.22
205.	25.03
206.	325.36
207.	54.44
208.	34.43
209.	105.20
210.	35.82
211.	122.13
212.	37.63
213.	270.88
214.	48.22
215.	33.00
216.	40.43
217.	313.56
218.	266.90
219.	41.37
220.	129.97
221.	335.63
222.	10.35
223.	167.15
224.	4.80
225.	29.10
226.	15.35
227.	76.45
228.	56.15
229.	175.04
230.	228.77
231.	44.01
232.	55.54
233.	47.83
234.	122.87
235.	129.48
236.	119.58
237.	153.55
238.	61.06
239.	230.32
240.	11.59
241.	83.70
242.	120.29
243.	80.80
244.	21.99
245.	133.82
246.	35.14
247.	210.96
248.	43.57
249.	32.76
250.	17.40
251.	126.66
252.	56.07
253.	73.99
254.	70.73
255.	78.83
256.	32.33
257.	44.43
258.	38.14
259.	140.21
260.	19.93
261.	13.51
262.	45.98
263.	63.65
264.	25.33
265.	35.65
266.	71.65
267.	55.72
268.	64.28
269.	26.62
270.	152.53
271.	50.85
272.	7.19
273.	110.58
274.	140.22
275.	89.24
276.	405.05
277.	74.55
278.	47.50
279.	12.61

Відділ	Заплатив
280.	97.16
281.	25.56
282.	176.87
283.	95.63
284.	22.01
285.	30.48
286.	63.02
287.	9.93
288.	172.65
289.	32.32
290.	35.24
291.	26.76
292.	276.17
293.	40.15
294.	44.99
295.	178.71
296.	207.33
297.	13.20
298.	48.84
299.	71.63
300.	246.64
301.	94.51
302.	6.95
303.	61.54
304.	41.03
305.	78.35
306.	23.78
308.	105.35
309.	35.32
310.	45.38
311.	20.23
312.	58.91
313.	63.00
314.	10.56
315.	14.09
316.	204.35
317.	79.58
418.	112.94
319.	26.31
320.	79.35
321.	112.11
322.	40.36
323.	45.70
324.	111.24
325.	62.15
326.	137.31
327.	41.51
328.	21.33
329.	20.07
330.	65.54
331.	35.44
332.	112.54
333.	120.86
334.	165.58
335.	48.53
336.	171.29

Відділ	Заплатив
337.	17.44
338.	225.96
339.	82.09
340.	22.84
341.	80.62
342.	188.17
343.	28.73
344.	44.69
345.	127.52
346.	23.94
347.	60.20
348.	9.24
349.	87.50
350.	76.09
351.	35.36
352.	66.62
353.	17.66
354.	26.69
355.	44.03
356.	26.39
357.	29.56
358.	58.06
359.	34.41
360.	71.46
361.	311.32
362.	24.56
363.	116.29
364.	238.95
365.	98.15
366.	13.07
367.	225.20
368.	18.17
369.	132.65
370.	182.05
371.	105.44
372.	24.41
373.	30.05
374.	16.88
375.	35.12
376.	17.87
377.	9.06
378.	11.95
379.	43.93
380.	18.33
381.	32.77
382.	22.60
383.	78.97
384.	102.08
385.	169.08
388.	184.67
389.	25.39
392.	16.08
393.	26.02
396.	75.98
400.	62.92
401.	26.91

З місячних вкладок старих родів обезп. $33,429.65

Відділ	Заплатив
5.	2.04
7.	3.19
13.	1.16
14.	14.01
16.	2.31
23.	1.03
25.	16.06
26.	4.25
28.	2.48
29.	3.25
31.	10.61
34.	2.15
37.	2.14
38.	8.68
42.	4.45
44.	6.12
45.	63.48
56.	11.47
57.	1.26
58.	4.47
59.	10.82
63.	3.54
64.	5.12
65.	23.13
67.	2.68
70.	4.99
74.	4.15
75.	1.96
78.	9.04
79.	10.00
84.	2.41
85.	4.17
87.	18.15
89.	2.77
91.	2.52
92.	25.81
97.	24.28
100.	8.32
101.	17.33
106.	3.26
110.	8.38
112.	7.52
113.	2.45
115.	2.21
117.	2.71
119.	7.73
120.	10.89
131.	6.44
133.	8.51
137.	8.91
138.	4.46
142.	38.64
143.	2.57
144.	15.12
145.	3.53
146.	2.44
147.	22.48
149.	2.37
151.	1.45
155.	4.15
156.	48.09
163.	13.12
167.	10.24
173.	2.67
174.	6.46
177.	24.49
179.	7.49

Відділ	Заплатив
181.	2.68
183.	7.25
185.	2.02
195.	6.89
204.	17.77
206.	19.63
211.	8.31
213.	22.59
217.	26.61
218.	3.19
221.	7.60
223.	4.46
229.	3.68
234.	3.53
235.	2.67
237.	7.49
239.	31.10
242.	8.87
243.	7.02
245.	4.63
246.	1.29
247.	13.26
248.	2.08
252.	1.61
253.	2.29
266.	9.48
267.	11.22
271.	5.98
276.	9.47
277.	1.45
281.	7.82
281.	23.24
284.	3.99
292.	6.49
295.	17.21
301.	14.73
308.	6.68
309.	7.26
313.	2.35
322.	2.04
323.	4.09
324.	2.41
326.	13.22
332.	4.90
333.	2.45
334.	2.47
336.	8.14
337.	1.16
338.	7.40
344.	4.48
345.	4.15
346.	2.51
349.	4.17
350.	1.70
351.	2.16
357.	17.03
461.	41.96
363.	7.38
364.	3.53
366.	4.73
367.	11.66
371.	11.12
372.	19.20
382.	6.40
385.	8.33
388.	5.19

З місячних вкладок нових родів обезп. $1,167.94

Разом від членів	$34,597.59
Процент від бондів	1,712.50
Процент від моргечів	5,533.68
Сплати моргечів	630.00
Сирітські части по бл. п.	
в. 28 Юськів Іван	865.00
в. 102 Сліпко Іван	800.00
в. 102 Васенько Осип	225.00
в. 175 Ярошик Олекса	400.00
в. 191 Покида Петро	500.00
в. 326 Мечнійовська Анна	360.00
Разом	$45,623.77

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 5 Олійник Нестор	500.00
в. 28 Юськів Іван	1,000.00
в. 96 Майнош Мих.	1,000.00
в. 102 Васенко Осип	1,000.00
в. 102 Сліпко Іван	1,000.00
в. 104 Сорока Петро	1,000.00
в. 105 Захарко Микола	750.00
в. 160 Атаманів Іван	1,000.00
в. 175 Ярошик Олекса	500.00
в. 182 Клипка Стефан	1,000.00
в. 191 Покида Петро	1,000.00
в. 193 Тремко Яків	1,000.00
в. 219 Фурта Ілько	500.00
в. 276 Лях Теодор	1,000.00
в. 326 Мечнійовська А.	1,000.00
в. 354 Борис Володимир	750.00
в. 357 Пінтелей Теодор	1,000.00
в. 365 Притула Василь	1,000.00
в. 370 Козачок Ілько	500.00
в. 400 Депа Микита	255.00

Грошеві звороти нових родів обезпечення:

в. 38 Бігуняк Йосиф 74.53

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

в. 15 Сівозят Микола	166.67
в. 79 Лоскі Кальо	166.25
в. 217 Мелех Михайло	63.50
в. 218 Одвард Василь	287.94
в. 295 Рахваль Іван	350.00
в. 300 Парфин Ілько	200.00
в. 365 Рева Василь	400.00

Запомоги з фонду запомогового:

в. 3 Гелей Михайло	50.00
в. 27 Творищук Іван	50.00
в. 39 Намісняк Анна	50.00
в. 42 Давидович Петро	100.00
в. 100 Болігрощьский М.	50.00
в. 146 Мачерзак Семен	75.00
в. 156 Кагуй Анна	50.00
в. 165 Зяйлик Іван	50.00
в. 180 Якимович Юліян	50.00
в. 186 Баранчак Катер.	50.00
в. 192 Сичик Николай	25.00
в. 192 Богуцька Марія	25.00
в. 221 Яськів Іван	25.00
в. 221 Курчак Йосиф	100.00
в. 247 Баран Николай	50.00
в. 247 Моззі Анна	25.00
в. 276 Хлиста Теодор	50.00
в. 278 Антонішак Іван	50.00
в. 280 Величко Розалія	25.00
в. 308 Боднарчук Петро	50.00
в. 323 Вініцька Марія	25.00
в. 323 Янчишин Никола	50.00
в. 324 Зубик Петро	50.00

Виплати з фонду народного:

Свобода за магазин 327.80

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	4,031.40
Свобода за праці, опал і світло	994.21
В. Стасюк за мальовання	1,122.00
Дж. Радіґан за податок	2,048.22
Платня гол. уряду	570.00
Асекурація від огню	39.02
Стейти за лайсенси	20.00
Видатки канцелярійні: експрес, телефон, телеграми і т. п.	51.50
Разом	$28,793.04

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. квітня остала	$360,121.90
Прихід за травень	45,623.77
Разом	$405,745.67
Розхід за травень	28,793.04
Готівка з кінцем міс. травня остає	$376,952.63

БІЛЯНС.
Стан чинний:

Готівка	$ 376,952.63
Моргечі	1,246,306.90
Бонди	548,996.50
Реальність	125,000.00
Разом	$2,297,256.03

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,665,764.93
„ резервовий	330,117.59
„ запомоговий	70,213.23
„ адміністрац.	13,587.15
„ народний	9,801.50
„ ковенційний	11,741.34
„ сирітський	196,030.29
Разом	$2,297,256.03

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗ/

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Укр. Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться у второк, 17 червня, в годині 7-мій вечером, в гали під ч. 72 Моріс ул. Кождий член є обовязаний на сей мітінґ прибути і заплатити свої вкладки, бо поза мітінґом від жадного з місцевих членів вкладок секретар не буде від тепер брати. Суспендовані послідного місяця члени зволять вирівнати свій довг, щоби булно приняті наново. Кождий член сего місяця є обовязаний платити понад звичайну вкладку 1 дол. на похорон помершого члена. Є дуже важні справи до полагодження на сім мітінґу, тому присутність кождого члена є конечна. Проситься припровадити нових членів до Клюбу і У. Н. Союза. — П. Дубовецький, предс.; Д. Мадай, кас.; І. Ґелета, і І. Щур, секретарі.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
за травень 1930 р.
ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	25.65
2.	20.70
3.	12.15
4.	2.70
5.	6.10
6.	2.25
7.	24.75
8.	16.88
9.	22.30
10.	4.75
12.	2.25
13.	5.65
14.	1.60
15.	3.45
16.	11.05
17.	4.50
18.	9.25
20.	6.75
21.	9.68
22.	16.43
23.	3.83
24.	17.35
25.	2.05
26.	4.05
27.	1.80
28.	47.20
29.	24.10
31.	15.55
33.	4.95
34.	21.60
35.	2.50
36.	.75
38.	19.15
39.	11.02
40.	4.75
41.	1.15
42.	8.78
43.	4.05
44.	23.18
45.	14.62
46.	1.15
47.	4.95
48.	6.10
50.	6.10
51.	1.13
52.	.75
53.	7.20
54.	3.60
55.	6.30
56.	22.95
57.	7.85
58.	13.30
59.	14.00
60.	1.35
61.	5.40
62.	7.15
63.	21.38
64.	7.05
65.	36.00
66.	3.83
67.	16.88
68.	1.80
69.	4.73
70.	36.25
72.	9.25
73.	9.23
74.	1.60
75.	18.25
76.	30.60
77.	7.20
78.	3.60
80.	4.30
81.	6.75
82.	7.85
83	14.85
85.	13.30
86.	11.70
87.	18.00
88.	.65
89.	3.85
90.	25.45
91.	26.10
93.	3.60
94.	15.75
95.	9.10
96.	20.70
97.	21.15
98.	4.50
99.	20.25
100.	5.20
102.	38.93
103.	8.00
104.	18.90
105.	11.95
106.	6.00
107.	8.85
108.	8.35
109.	12.82
112.	19.70
113.	6.30
114.	8.10
115.	.90
116.	12.15
117.	1.75
118.	2.05
120.	18.00
121.	13.70
122.	.25
123.	10.80
124.	14.90
126.	2.70
127.	11.70
128.	10.15
129	2.25
130.	11.25
131.	8.55
132.	17.10
133.	9.45
135.	5.85
136.	21.83
137.	26.33
139.	4.05
140.	6.55
141.	2.93
142.	10.60
144.	3.60
145.	2.65
146.	11.93
147.	56.93
148.	4.05
149.	6.98
150.	1.65
151.	7.65
152.	3.68
155.	47.70
156.	13.05
158.	.90
159.	10.58
160.	9.23

Відділ	Заплатив
161.	12.45
162.	2.95
163.	8.10
164.	9.25
165.	2.70
166.	1.58
167.	6.75
168.	24.30
169.	2.05
170.	14.03
171.	.25
172.	2.05
173.	5.40
174.	3.85
175.	8.80
176.	4.10
177.	7.90
179.	23.40
181.	11.95
182.	10.15
183.	3.60
185.	6.55
187.	.90
188.	4.30
189.	2.70
191.	6.98
192.	6.75
193.	9.25
194.	.90
196.	2.70
197.	.90
198.	3.40
200.	10.60
201.	6.10
203.	5.85
204.	13.50
205.	5.15
206.	44.33
207.	6.30
208.	2.50
209.	9.70
210.	3.40
211.	7.70
212.	2.20
213.	22.50
214.	9.45
217.	35.33
218.	35.85
219.	4.50
220.	18.68
221.	18.10
223.	28.15
224.	1.35
226.	1.80
227.	6.55
228.	4.10
229.	17.20
230.	31.50
231.	8.10
232.	6.10
233.	.68
234.	26.55
235.	7.88
236.	5.95
237.	15.30
238.	2.95
239.	30.00
240.	1.00
241.	10.22
242.	13.75
243.	18.00
244.	4.10
245.	18.90
246.	4.73
247.	31.35
248.	4.35
250.	1.35
251.	11.70
252.	7.90
253.	6.08
254.	3.60
255.	5.20
256.	.90
257.	3.15
258.	4.50
259.	15.75
261.	1.65
262.	6.75
263.	8.85
264.	3.60
265.	2.25
266.	5.63
267.	6.55
268.	6.10
269.	2.20
270.	18.90
271.	3.85
273.	11.70
274.	10.80
275.	7.45
276.	66.40
277.	4.73
278.	9.00
280.	3.15
281.	2.05
282.	30.00
283.	6.80
284.	1.80
285.	3.60
286.	4.28
288.	22.99
289.	6.08
290.	4.75
292.	24.30
293.	2.05
294.	5.18
295.	26.10
296.	17.80
297.	3.80
298.	5.15
299.	4.30
300.	18.50
301.	11.70
302.	.75
303.	1.60
305.	5.65
306.	.90
308.	14.90
309.	4.50
310.	4.73
312.	[illegible]
313.	.50
314.	1.60
316.	22.28
317.	12.85
318.	11.93
319.	.25
320.	8.33
321.	18.70

Відділ	Заплатив
322.	2.95
323.	10.60
324.	10.40
326.	13.50
327.	3.85
328.	2.70
330.	3.20
331.	7.00
332.	16.45
333.	9.60
334.	13.95
335.	5.20
336.	20.25
337.	1.65
338.	25.00
339.	12.58
340.	3.15
341.	9.90
342.	29.25
343.	2.70
344.	4.20
345.	14.25
346.	5.20
347.	7.70
349.	11.10
350.	2.03
351.	4.75
352.	8.35
354.	2.70
355.	4.28
356.	1.05

Відділ	Заплатив
357.	3.85
358.	2.30
359.	5.00
360.	11.95
361.	27.70
362.	9.25
363.	20.25
364.	22.05
365.	12.85
366.	3.40
367.	18.05
368.	1.40
369.	20.95
370.	9.25
371.	12.85
372.	.50
374.	4.50
375.	2.70
377.	.50
378.	1.80
379.	5.85
380.	4.50
381.	4.05
383.	10.35
384.	16.20
385.	19.60
388.	15.75
389.	.68
396.	14.18
400.	15.08
401.	4.00

З місячних вкладок	$3,449.88
Процент від бондів	1,075.00
Процент від моргечів	254.00
Сплати моргечів	90.00
Разом	$4,868.88

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.

Анна Пухаль, від. 22 93.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за магазин	655.70
Свобода за праці	291.00
Платня помічних сил	290.00
Видатки канцелярійні	22.14
Разом	$1,351.84

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. квітня остала	$103,241.61
Прихід за травень	4,868.88
Разом	$108,110.49
Розхід за травень	1,351.84
Готівка з кінцем міс. травня 1930 остає	$106,758.65

БІЛЯНС.
Стан чинний:

Готівка	$106,758.65
Моргечі	51,320.00
Бонди	57,218.00
Разом	$215,296.65

Стан довжний:

Фонд посмертний	$150,756.10
„ адміністрац.	64,540.55
Разом	$215,296.65

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

— Скільки разів бачу вас, усе пригадується мені Степан Козій!

— Щось такого! Алеж я нітрохи не подібний до нього!

— Ну так, але він, так як і ви, винен мені сто долярів!

— Як там здоровлячко твоєї добродійки?

— Знаєш, недавно втекла вона вже третій раз від мене! І за кожним разом із іншим любком!

— Так?!

— Та вона вірна жінка, вже повернула до мене!

Пяний: Дванацята година на мойому годиннику! Рад би я лише знати, чи дванацята вполудне чи північ, то відважніше йшов би додому.

— Ти прислав мені ґратуляції, що я заручився. Та я зовсім не заручувався, це якийсь інший Модест Левицький!

— Ну, то я тобі тепер іще щиріше ґратулюю!

— Ви направду не вірите, що мені щойно двацять пять літ?

— Певно, як я міг би сумніватися, коли ви щойно четвертий рік впевняєте мене про це!

Лікар: Що вам долягає?

Пацієнт: Мені здається, що я заразився, я не можу спати.

Лікар: Таж безсонність не є заразливою недугою!

Пацієнт: А може й є, пане доктор. За стіною моєї кімнати є новонароджена дитина, а вона не спить по цілих ночах лише кричить!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й.

З нагоди хрестин у гром. Теодора Соколовського в Стейплетон, Н. Й. зібрано $7.55 на інвалідів, жертву в сумі $7.00 вислано до Львова. Промовою і зібранием жертви занявся гром. Антін Кривий, дня 8. червня 1930. Гроші вислано через українське бюро на 7 улиці в Ню Йорку.

Всім жертводавцям щира подяка.

Теодор Соколовський.